

Akcyza na koks i węgiel

Od stycznia 2012 r. na węgiel i koks zostanie nałożona akcyza. Wynika to z przepisów wspólnotowych, tj. Dyrektywy Rady 2003/96/WE (tzw. Dyrektywy Energetycznej). Minimalna stawka akcyzy na te wyroby wynikająca z Dyrektywy Energetycznej wynosi 0,15 EUR za GJ w przypadku zastosowania gospodarczego oraz 0,3 EUR za GJ w przypadku zastosowania niegospodarczego.

Elżbieta Lis

W Polsce poziom opodatkowania węgla i koksu wskazuje art. 89 ustawy o podatku akcyzowym, zgodnie z którym akcyza na węgiel i koks wynosi 1,28 zł/1 GJ. Jednocześnie zgodnie z art. 163 tej ustawy w okresie do dnia 1 stycznia 2012 r. zwalnia się od akcyzy węgiel i koks przeznaczone do celów opalowych.

W chwili obecnej, poza stawką, ustawa o podatku akcyzowym, ani rozporządzenia wykonawcze nie zawierają żadnych przepisów regulujących sposób opodatkowania węgla i koksu akcyzą. W związku z tym nie wiadomo, czy podatnikami akcyzy będą producenci (kopalnie, koksownie), czy też dystrybutorzy. W chwili obecnej nie wiadomo też, czy zostaną wprowadzone jakieś zwolnienia, a jeżeli tak, to jakie będą warunki ich stosowania. Nieznane są obowiązki dokumentacyjne związane z obrotem tymi wyrobami.

Zakres zwolnień do dyskusji

Szczególnie istotne znaczenie w praktyce będzie miał ewentualny zakres zwolnień z akcyzy dla węgla i koksu po 1 stycznia 2012 r. Przepisy prawa wspólnotowego przewidują szereg zwolnień w tym zakresie. Przykładowo, zgodnie z Dyrektywą Energetyczną akcyzą nie są objęte wyroby energetyczne w przypadku ich zużycia w następujących sytuacjach:

- zużycie w celach innych niż opalowe lub napędowe,
- tzw. podwójnego zastosowania, np. do redukcji chemicznej lub w procesach elektrolitycznych lub metalurgicznych,
- zużycia w procesach mineralogicznych.

Polski ustawodawca nie zdecydował się jednak dotychczas na implementację powyższych wyłączeń. Przykładowo wskazać można na toczony od lat z fiskusem spory w zakresie opodatkowania akcyzą olejów smarowych. W konsekwencji należy się spodziewać, że również węgiel i koks wykorzystywane we wskazanych sytuacjach będą obłożone akcyzą. W praktyce będzie to oznaczało znaczny wzrost obciążeń finansowych dla branż energochłonnych, których głównym surowcem jest węgiel lub koks. Biorąc pod uwagę, że tona węgla ma war-

tość kaloryczną w granicach 26-30 GJ, cena tony węgla może wzrosnąć nawet o 33-39 zł.

Polskie realia

Obecne brzmienie polskich przepisów o podatku akcyzowym wskazuje również, że wydobycie węgla i produkcja koksu może wymagać założenia składów podatkowych. z art. 47 ustawy o podatku akcyzowym wynika bowiem obowiązek produkowania w składzie podatkowym wyrobów akcyzowych objętych stawką inną niż zero. Co prawda Dyrektywa energetyczna przewiduje, że w przypadku węgla, koksu i węgla brunatnego podatek akcyzowy staje się wymagalny w momencie dostawy przez spółki, zarejestrowane w tym celu przez stosowne władze, co oznaczałoby, że w stosunku do tych wyrobów nie ma zastosowania procedura zawieszenia poboru akcyzy. Dyrektywa wskazuje jednak również, że podatek jest nakładany i pobierany zgodnie z procedurami ustanowionymi przez każde państwo członkowskie. W Polsce nie ma jednak jeszcze żadnych szczególnych procedur przewidzianych dla węgla i koksu. Nie wiadomo też, czy nasz ustawodawca zdąży opracować i wprowadzić odpowiednie regulacje. Rozwiązania funkcjonujące w innych krajach UE są różne. Niektóre europejskie spółki obrotu i kopalnie posiadają stosowne zezwolenia, a podatek staje się należny dopiero w momencie dostawy na rzecz podmiotu nie posiadającego takiego zezwolenia. Dobrze byłoby, gdyby nasz ustawodawca przyjrzał się rozwiązaniom funkcjonującym już od lat w innych państwach i skorzystał ze sprawdzonych rozwiązań, zamiast próbować samodzielnie na szybko dostosować nasze regulacje do przepisów wspólnotowych. Doświadczenie pokazuje bowiem, że implementacja przepisów wspólnotowych do polskich regulacji często nie spełnia oczekiwanych standardów i naraża nasz kraj na postępowania przez Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości, a w konsekwencji również ryzyko nałożenia dotkliwych kar.

dr Elżbieta Lis
doradca podatkowy
w KSP legal and tax advice